

UREDBA (EU) 2017/2094 EUROPSKE SREDIŠNJE BANKE**od 3. studenoga 2017.****o izmjeni Uredbe (EU) br. 795/2014 o nadzornim zahtjevima za sistemski važne platne sustave (ESB/2017/32)**

UPRAVNO VIJEĆE EUROPSKE SREDIŠNJE BANKE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 127. stavak 2.,

uzimajući u obzir Statut Europskog sustava središnjih banaka i Europske središnje banke, a posebno njegov članak 3. stavak 1., članak 22. i prvu alineju njegova članka 34. stavka 1.,

budući da:

- (1) Odbor za platne sustave i sustave namire (CPSS) Banke za međunarodne namire i Tehnički odbor Međunarodne organizacije komisija za vrijednosne papire (IOSCO) objavili su u travnju 2012. Načela za infrastrukture financijskih tržišta ⁽¹⁾. Odbor za plaćanja i tržišne infrastrukture (CPMI), sljednik CPSS-a i IOSCO-a, naknadno je objavio smjernice za ova načela. Europska središnja banka (ESB) odlučila je provesti načela CPMI-IOSCO i popratne smjernice u mjeri u kojoj se primjenjuju na sistemski važne platne sustave (SIPS) putem Uredbe (EU) br. 795/2014 Europske središnje banke (ESB/2014/28) ⁽²⁾.
- (2) Upravno vijeće je razmotrilo opću primjenu Uredbe (EU) br. 795/2014 (ESB/2014/28), u skladu s njezinim člankom 24. To razmatranje uzelo je u obzir nalaze prve sveobuhvatne procjene SIPS-a. Procjena je utvrdila da određena pitanja zahtijevaju poboljšanja ili pojašnjenja, a u nekim slučajevima postoji i potreba za značajnijim izmjenama radi osiguravanja primjene najviših nadzornih standarda.
- (3) Za potrebe ove Uredbe, institucije za platni promet i institucije za elektronički novac koje imaju pristup SIPS-u putem izravnih sudionika, u skladu s člankom 35. stavkom 2. Direktive (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽³⁾, trebaju se smatrati neizravnim sudionicima.
- (4) Radi osiguravanja djelotvornog smanjenja rizika, važno je održati jasno razgraničenje između operativne funkcije, funkcije upravljanja rizikom i funkcije unutarnje revizije, također putem davanja ovlasti za provođenje ovih funkcija različitim osobama. Nadalje, za upravitelje SIPS-a izvan Eurosustava potrebno je osigurati, u skladu s nacionalnim pravom, postojanje neovisnog člana Odbora radi unapređivanja njegove djelotvornosti. Budući da su ciljevi javne politike, odgovornosti i institucionalno uređenje Eurosustava utvrđeni Ugovorom i Statutom Europskog sustava središnjih banaka i Europske središnje banke, upraviteljima SIPS-a Eurosustava trebalo bi odobriti izuzeće od tog zahtjeva.
- (5) Nadalje, Upravno vijeće je utvrdilo potrebu osiguravanja daljnjeg pojašnjenja odgovornosti Odbora upravitelja SIPS-a uključujući odobrenje odluka koje imaju značajan utjecaj na profil rizičnosti SIPS-a ili upravitelja SIPS-a i ključnih dokumenta o rizicima koji uređuju djelovanje SIPS-a.
- (6) Upravno vijeće načelno je utvrdilo da postoji potreba za značajnim poboljšanjem smanjenja likvidnosnog rizika nastalog u sustavima neto namire s odgođenom isplatom (DNS) osiguravanjem djelotvornog smanjenja likvidnosnog rizika za sve cikluse od trenutka kada je nalog za prijenos uključen u izračun neto pozicija za namiru, a pozicija je vidljiva sudioniku.
- (7) Radi omogućavanja nesmetanog funkcioniranja SIPS-a, potrebno je da sudionici imaju odgovarajuće alate radi djelotvornog upravljanja svojom likvidnošću. Upravitelj SIPS-a treba pratiti i olakšavati nesmetani tok likvidnosti na razini sustava, uzimajući u obzir likvidnosnu izloženost svakog sudionika.

⁽¹⁾ Dostupno na mrežnoj stranici Banke za međunarodne namire www.bis.org.

⁽²⁾ Uredba (EU) br. 795/2014 Europske središnje banke od 3. srpnja 2014. o nadzornim zahtjevima za sistemski važne platne sustave (ESB/2014/28) (SL L 217, 23.7.2014., str. 16.).

⁽³⁾ Direktiva (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o platnim uslugama na unutarnjem tržištu, o izmjeni direktiva 2002/65/EZ, 2009/110/EZ i 2013/36/EU te Uredbe (EU) br. 1093/2010 i o stavljanju izvan snage Direktive 2007/64/EZ (SL L 337, 23.12.2015., str. 35.).

- (8) Upravitelj SIPS-a koji namiruje jednostrana plaćanja u eurima treba osigurati da se konačna namira provede u novcu središnje banke. Budući da se ovaj zahtjev također primjenjuje kada se SIPS koji nudi namiru u novcu središnje banke nalazi u izvanrednoj situaciji, upravitelji SIPS-a koji namiruju plaćanja za druge SIPS-ove trebali bi nastojati omogućiti konačnu namiru čak i u takvim situacijama.
- (9) Radi osiguravanja zaštite sredstva SIPS-a od mogućih poslovnih gubitaka, imovina koju drži upravitelj SIPS-a radi pokrića općeg poslovnog rizika trebala bi biti odvojena od imovine koja se drži za dnevno poslovanje. Osim toga, trebala bi biti postavljena razlika između oporavka SIPS-a i plana redovnog prestanka rada s jedne strane i kapitalnog plana SIPS-a s druge strane. Dok ovo posljednje treba odražavati mogućnost povećanja kapitala, prethodno treba osigurati da, u okviru uobičajenog tijeka poslovanja, sredstva dostupna za oporavak i plan redovnog prestanka rada ne padnu ispod iznosa potrebnog za njihovu provedbu.
- (10) Osiguravanje djelotvornog upravljanja operativnim rizikom kontinuirani je postupak koji zahtijeva da se operativne politike i postupci testiraju i preispituju periodično i kad god je potrebno, a posebno nakon značajnih promjena sustava. To se posebno odnosi na upravljanje rizicima za kibersigurnost kojima je porasla važnost od objave Uredbe (EU) br. 795/2014 (ESB/2014/28). Ova Uredba utvrđuje posebne zahtjeve koji su važni radi smanjivanja rizika za kibersigurnost.
- (11) Radi djelotvornog izvršavanja nadzornih ovlasti nadležnog tijela, te bi ovlasti trebale biti dopunjene s dva dodatna alata. Kao prvo, nadležno tijelo bi trebalo imati ovlast da zahtijeva od upravitelja SIPS-a da imenuje neovisnog stručnjaka radi provođenja istrage ili neovisne provjere djelovanja SIPS-a. Pored toga, trebalo bi biti u mogućnosti odrediti zahtjeve u odnosu na vrstu stručnjaka koji se imenuje, sadržaj i opseg izvješća koje se izrađuje, postupanje s izvješćem, uključujući stavljanje na raspolaganje, objavu i vrijeme potrebno za izradu izvješća. Kao drugo, u skladu s Odgovornosti B gore navedenih Načela za infrastrukturu financijskih tržišta, nadležno tijelo trebalo bi biti u mogućnosti provoditi izravne inspekcije ili delegirati ovu zadaću.
- (12) Budući da se korektivne mjere mogu naložiti samo za povrede Uredbe (EU) br. 795/2014 (ESB/2014/28), mogu postojati situacije koje zahtijevaju započinjanje postupka za izricanje takvih mjera na temelju navodnog postupanja protivno Uredbi, dajući upravitelju SIPS-a mogućnost da bude saslušan i da obrazloženje prije utvrđivanja povrede. Postupak za izricanje korektivnih mjera treba biti utvrđen odlukom. Nadalje, nadležno tijelo koje nije ESB treba izvijestiti ESB o svojoj namjeri izricanja korektivnih mjera bez nepotrebnog odlaganja.
- (13) S obzirom na nalaze provjere Upravnog vijeća i radi provedbe CPMI-IOSCO smjernica u mjeri u kojoj se primjenjuju na SIPS, Uredbu (EU) br. 795/2014 (ESB/2014/28) potrebno je na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELO JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Izmjene

Uredba (EU) br. 795/2014 (ESB/2014/28) mijenja se kako slijedi:

1. Članak 1. mijenja se kako slijedi:

(a) u stavku 3., točka ii. zamjenjuje se sljedećim:

„ii. ukupni iznos obrađenih plaćanja, nominiranih u eurima predstavlja najmanje jedno od sljedećeg:

— 15 % ukupnih plaćanja u Uniji nominiranih u eurima,

— 5 % ukupnih prekograničnih plaćanja u Uniji, nominiranih u eurima,

— tržišni udio od 75 % ukupnih plaćanja nominiranih u eurima na razini države članice čija je valuta euro;”;

(b) u stavak 3. dodaje se sljedeći podstavak:

„Utvrdjivanje se provodi na godišnjoj osnovi.”;

(c) umeće se sljedeći stavak 3.a:

„3.a Odluka donesena temeljem stavka 2. ostaje na snazi dok ne bude stavljena izvan snage. Provjere platnih sustava koji su utvrđeni kao SIPS provode se na godišnjoj osnovi radi provjere nastavljaju li ispunjavati kriterije na temelju kojih je takvo utvrđenje određeno.”;

(d) stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Upravitelji SIPS-a trajno surađuju s nadležnim tijelom i osiguravaju usklađenost SIPS-a kojim upravljaju sa zahtjevima utvrđenim u člancima 3. do 21., uključujući, u smislu cjelokupne djelotvornosti njihovih pravila, procedure, postupke i okvire. Upravitelji SIPS-a dodatno surađuju s nadležnim tijelom radi poticanja šireg cilja promicanja nesmetanog funkcioniranja platnih sustava na sistemskoj razini.”

2. Članak 2. mijenja se kako slijedi:

(a) točka 14. zamjenjuje se sljedećim:

„14. ‚sustav neto namire s odgođenom isplatom‘ (DNS sustav) znači sustav u odnosu na koji se provodi namira u novcu središnje banke na neto osnovi na kraju prethodno određenog ciklusa namire, npr. na kraju ili tijekom radnog dana.”;

(b) točka 18. zamjenjuje se sljedećim:

„18. ‚izravni sudionik‘ znači pravna osoba koja ima ugovorni odnos s upraviteljem SIPS-a, obvezna je postupati u skladu s pravilima odgovarajućeg SIPS-a i ima dopuštenje da izravno ili neizravno šalje naloge za prijenos tom sustavu te je u mogućnosti primiti naloge za prijenos od tog platnog sustava.”;

(c) umeće se sljedeća točka 18.a:

„18a. ‚neizravni sudionik‘ znači pravna osoba koja nema izravan pristup uslugama SIPS-a i obično nije izravno obvezna postupati u skladu s pravilima odgovarajućeg SIPS-a i za čije su naloge za prijenos izvršeni kliring, namira i zabilježba u SIPS-u putem izravnog sudionika. Neizravni sudionik je ugovorno povezan s izravnim sudionikom. Relevantne pravne osobe ograničene su na:

- i. kreditne institucije kako su definirane u članku 4. stavku 1. točki 1. Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (*);
- ii. investicijske tvrtke kako su definirane u članku 4. stavku 1., točki 1. Direktive 2004/39/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (**);
- iii. svako trgovačko društvo čije je glavno sjedište izvan Unije, a čije funkcije odgovaraju kreditnim ustanovama ili investicijskim trgovačkim društvima Unije kako su utvrđeni u točkama i. i ii.;
- iv. javna državna tijela i javna trgovačka društva, središnje druge ugovorne strane, posrednici za namiru, klirinške kuće i upravitelji sustava kako su utvrđeni u članku 2. točke (c), (d), (e) i (p) Direktive 98/26/EZ;
- v. institucije za platni promet i institucije za elektronički novac kako su utvrđene u članku 4. točki 4. Direktive (EU) 2015/2366 (***) i članku 2. točki 1. Direktive 2009/110/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (****);

(*) Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 176, 27.6.2013., str. 1.).

(**) Direktiva 2004/39/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o tržištima financijskih instrumenata te o izmjeni direktiva Vijeća 85/611/EEZ i 93/6/EEZ i Direktive 2000/12/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 93/22/EEZ (SL L 145, 30.4.2004., str. 1.).

(***) Direktiva (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o platnim uslugama na unutarnjem tržištu, o izmjeni direktiva 2002/65/EZ, 2009/110/EZ i 2013/36/EU te Uredbe (EU) br. 1093/2010 i o stavljanju izvan snage Direktive 2007/64/EZ (SL L 337, 23.12.2015., str. 35.).

(****) Direktiva 2009/110/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o osnivanju, obavljanju djelatnosti i bonitetnom nadzoru poslovanja institucija za elektronički novac te o izmjeni direktiva 2005/60/EZ i 2006/48/EZ i stavljanju izvan snage Direktive 2000/46/EZ (SL L 267, 10.10.2009., str. 7.);

(d) dodaju se sljedeće točke 40. do 44.:

- „40. ‚neovisni direktor‘ znači član Odbora na savjetodavnom položaju koji nema poslovnih, obiteljskih ili drugih veza koje uzrokuju sukob interesa u odnosu na SIPS ili upravitelja SIPS-a, njihove dioničare s većinskim udjelom, njihovu upravu ili njihove sudionike, i koji nije imao takve veze tijekom dvije godine prije njihovog članstva u Odboru;
41. ‚povezano društvo‘ znači društvo koje ima kontrolu nad sudionikom ili kojeg kontrolira sudionik ili koje je pod kontrolom sa sudionikom. Kontrola nad društvom definira se kao (a) vlasništvo, kontrola ili udjel od 20 % ili više vrijednosnih papira s pravom glasa u društvu; ili (b) konsolidacija društva za potrebe financijskog izvješćivanja;
42. ‚izvanredna situacija‘ znači događaj, pojava ili okolnost koja može dovesti do gubitka ili prekida djelovanja, usluga ili funkcioniranja SIPS-a, uključujući utjecaj na konačnu namiru ili njezino sprječavanje;
43. ‚financijske obveze‘ znači obveze koje nastaju, unutar SIPS-a, između sudionika ili između sudionika i upravitelja SIPS-a, kao posljedica naloga za prijenos unesenih u taj SIPS;
44. ‚korektivna mjera‘ znači određena mjera ili radnja, neovisno o njezinom obliku, trajanju ili težini koja je izrečena upravitelju SIPS-a od strane nadležnog tijela radi ispravljanja ili izbjegavanja ponavljanja postupanja protivno zahtjevima članaka od 3. do 21.“

3. Članak 4. mijenja se kako slijedi:

(a) stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Upravitelj SIPS-a mora imati djelotvorna i dokumentirana pravila upravljanja koja osiguravaju jasne i izravne linije odgovornosti. Ova se pravila upravljanja stavljaju na raspolaganje nadležnom tijelu, vlasnicima i sudionicima. Upravitelj SIPS-a javno objavljuje skraćene verzije navedenih pravila upravljanja.“;

(b) stavak 5. zamjenjuje se sljedećim:

„5. Sastav Odbora mora osigurati cjelovitost i, osim za SIPS Eurosustava, potrebnu kombinaciju tehničkih vještina, znanja i iskustva vezano uz SIPS i financijska tržišta općenito, radi omogućavanja Odboru da ispuni svoje funkcije i odgovornosti. Sastav mora također uzeti u obzir raspodjelu nadležnosti u skladu s nacionalnim pravom. Osim za SIPS Eurosustava i ako je dozvoljeno nacionalnim pravom, Odbor mora uključivati članove odbora na savjetodavnim položajima uključujući najmanje jednog neovisnog direktora.“;

(c) drugi podstavak stavka 7. zamjenjuje se sljedećim:

„Odbor mora osigurati postojanje triju jasnih i djelotvornih linija obrane (poslovanje, upravljanje rizikom i unutarnja revizija), koje su međusobno odvojene i imaju dovoljno ovlasti, neovisnosti, sredstava i pristup Odboru.“;

(d) umeće se sljedeći stavak 7.a:

„7.a Za odluke koje imaju značajan utjecaj na profil rizičnosti SIPS-a i za ključne dokumente o rizicima u vezi s djelovanjem SIPS-a potrebno je odobrenje Odbora. Odbor je dužan odobriti i na godišnjoj osnovi provjeravati najmanje okvir sveobuhvatnog upravljanja rizikom iz članka 5. stavka 1., okvir operativnog rizika i povezani plan neprekinutog poslovanja iz članka 15. stavka 1. odnosno stavka 5., planove oporavka i redovnog prestanka rada te kapitalni plan iz članka 5. stavka 4. odnosno članka 13. stavka 6., okvire kreditnog i likvidnosnog rizika iz članka 6. stavka 1. odnosno članka 8. stavka 1., okvir kolateral koji uređuje upravljačke rizike iz članka 7., investicijsku strategiju SIPS-a iz članka 14. stavka 4. i okvir kiberotpornosti iz članka 15. stavka 4.a.“

4. U članku 5. stavak 4. zamjenjuje se sljedećim:

„4. Upravitelj SIPS-a dužan je utvrditi ključne poslove i usluge SIPS-a. Upravitelj SIPS-a dužan je utvrditi posebne scenarije koji mu mogu onemogućiti obavljanje ovih ključnih poslova i usluga kao trajnu djelatnost i procjenjuje djelotvornost svih opcija za oporavak i, s iznimkom SIPS-a Eurosustava, redovan prestanak rada. Upravitelj SIPS-a dužan je provjeravati ključne poslove i usluge SIPS-a najmanje jednom godišnje. Na temelju te procjene, upravitelj SIPS-a dužan je pripremiti održivi plan oporavka SIPS-a i, osim za SIPS Eurosustava, plan redovnog prestanka rada.“

Planovi oporavka i redovnog prestanka rada moraju sadržavati, između ostalog, temeljni prikaz ključnih strategija oporavka i redovnog prestanka rada, navođenje ključnih poslova i usluga SIPS-a te opis mjera potrebnih radi provedbe ključnih strategija. Upravitelj SIPS-a, prema potrebi, dužan je dostaviti nadležnim tijelima informacije koje su im potrebne radi planiranja odluka.”;

5. Članak 6. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 6.

Kreditni rizik

1. Upravitelj SIPS-a dužan je utvrditi pouzdani okvir za mjerenje, praćenje i upravljanje svojim kreditnim izloženostima prema sudionicima i kreditnim izloženostima između sudionika koje proizlaze iz postupaka plaćanja, kliringa i namire SIPS-a.

2. Upravitelj SIPS-a dužan je utvrditi sve izvore kreditnog rizika. Mjerenje i praćenje kreditnih izloženosti odvija se tijekom dana, upotrebom pravovremenih informacija i prikladnih alata za upravljanje rizikom.

2.a Upravitelj SIPS-a koji upravlja DNS sustavom dužan je osigurati:

(a) da su financijske obveze utvrđene najkasnije u trenutku u kojem je nalog za prijenos uključen u izračun neto pozicije namire dostupne svakom sudioniku; i

(b) da se drže dovoljna sredstva radi pokrića kreditnih izloženosti proizašlih u skladu sa stavcima 3. i 4., najkasnije u trenutku iz točke (a).

3. Upravitelj SIPS-a, uključujući upravitelja koji upravlja DNS sustavom s jamstvom namire, kod kojeg tijekom djelovanja SIPS-a nastaje kreditna izloženost prema njegovim sudionicima, dužan je pokriti svoju kreditnu izloženost prema svakom sudioniku upotrebom instrumenta osiguranja, jamstvenih fondova, vlasničkog kapitala (nakon oduzimanja iznosa namijenjenog pokriću općeg rizika poslovanja) ili drugih jednakovrijednih financijskih sredstava.

4. Upravitelj SIPS-a, uključujući onog koji upravlja DNS sustavom bez jamstva namire, ali u kojem su sudionici suočeni s kreditnom izloženosti koja proizlazi iz postupaka plaćanja, kliringa ili namire SIPS-a, dužan je uspostaviti pravila ili ugovorne odnose s navedenim sudionicima. Pravila ili ugovorni odnosi moraju osigurati da sudionici pribave dovoljno sredstava, kako je navedeno u stavku 3., radi pokrića kreditnih izloženosti koje proizlaze iz postupaka plaćanja, kliringa i namire SIPS-a u odnosu na dva sudionika koji, zajedno sa svojim povezanim društvima, imaju najveću ukupnu kreditnu izloženost.

5. Upravitelj SIPS-a dužan je utvrditi pravila i postupke radi rješavanja gubitaka koji neposredno proizlaze iz neispunjenja ugovorne obveze prema SIPS-u od strane jednog ili više sudionika. Ova pravila i postupci moraju rješavati raspodjelu potencijalnih nepokrivenih gubitaka, uključujući otplatu svih novčanih sredstava koje upravitelj SIPS-a može pozajmiti od pružatelja likvidnosti. Ona moraju uključivati pravila i postupke upravitelja SIPS-a koji se odnose na obnavljanje svih financijskih sredstava koje je SIPS koristio tijekom stresnog događaja, do razine utvrđene u stavcima 3. i 4.”

6. Članak 8. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 8.

Likvidnosni rizik

1. Upravitelj SIPS-a dužan je uspostaviti sveobuhvatan okvir za upravljanje likvidnosnim rizikom kojem su izloženi sudionici SIPS-a, banke za namiru, *nostro* agenti, skrbničke banke, pružatelji likvidnosti i drugi odgovarajući subjekti. Upravitelj SIPS-a dužan je osigurati sudionicima odgovarajuće alate radi djelotvornog upravljanja likvidnošću te pratiti i olakšavati nesmetani tok likvidnosti u sustavu.

2. Upravitelj SIPS-a dužan je uspostaviti operativne i analitičke alate koji mu omogućuju, trajno i pravodobno utvrđivanje, mjerenje i praćenje tokova namire i financiranja, uključujući korištenje unutardnevne likvidnosti.

2.a Upravitelj SIPS-a koji upravlja DNS sustavom dužan je osigurati:

(a) da su financijske obveze utvrđene najkasnije u trenutku u kojem je nalog za prijenos uključen u izračun neto pozicija namire dostupan svakom sudioniku; i

(b) da se, najkasnije u trenutku iz točke (a), drže dovoljni izvori likvidnosti u skladu sa stavcima 3. do 6.

3. Upravitelj SIPS-a dužan je držati ili osigurati da sudionici drže dovoljno likvidnih sredstava u svako doba od trenutka nastanka financijske obveze, u svim valutama u kojima posluje, radi izvršavanja namire financijskih obveza u istom danu u širokom rasponu mogućih stresnih scenarija. Prema potrebi, to uključuje unutardnevnu namiru ili namiru tijekom više dana. Stresni scenariji uključuju: (a) neispunjenje ugovorne obveze, pod iznimnim ali mogućim tržišnim uvjetima, od strane sudionika koji, zajedno sa svojim povezanim društvima, ima najveću ukupnu financijsku obvezu; i (b) druge scenarije u skladu sa stavkom 11.

4. Upravitelj SIPS-a koji namiruje jednostrana plaćanja u eurima dužan je držati, ili osigurati da sudionici drže dovoljna likvidna sredstva, u skladu sa stavkom 3., kako bi pravovremeno izvršili namiru financijskih obveza u slučaju neispunjenja ugovorne obveze sudionika koji, zajedno sa svojim povezanim društvima, ima najveću ukupnu financijsku obvezu kako je određeno stavkom 3. točkom (a) na bilo koji od sljedećih načina:

(a) u gotovini kod Eurosustava; ili

(b) u obliku prihvatljivog kolaterala kako je definiran u okviru kolaterala Eurosustava utvrđenom u Smjernici (EU) 2015/510 Europske središnje banke (ESB/2014/60) (*) i Smjernici ESB/2014/31 Europske središnje banke (**), pod uvjetom da upravitelj SIPS-a može dokazati da je takav kolateral lako dostupan i zamjenjiv za gotovinu istoga dana korištenjem prethodno ugovorenih i vrlo pouzdanih mehanizama financiranja, uključujući u stresnim tržišnim uvjetima.

5. Upravitelj SIPS-a koji namiruje jednostrana plaćanja u eurima dužan je držati, ili osigurati da sudionici drže dodatna likvidna sredstva, u skladu sa stavkom 3. točkom (b), na načine određene u stavku 4. ili s kreditno sposobnom poslovnom bankom, u obliku jednog ili više sljedećih instrumenata:

(a) obvezujuće kreditne linije;

(b) obvezujuće valutne ugovore o razmjeni;

(c) obvezujućeg repo ugovora;

(d) imovine koja udovoljava zahtjevima iz članka 7. stavka 1., koju drži skrbnik;

(e) ulaganja.

Svi ovi instrumenti moraju udovoljiti da gotovina bude na raspolaganju u vremenskom razdoblju koje omogućava dovršetak namire istog dana. Posebno, upravitelj SIPS-a mora biti u mogućnosti dokazati da su negotovinski instrumenti lako dostupni i zamjenjivi za gotovinu istog dana korištenjem prethodno ugovorenog i vrlo pouzdanog mehanizma financiranja, uključujući u stresnim tržišnim uvjetima.

Upravitelj SIPS-a mora biti u stanju dokazati nadležnom tijelu, na temelju odgovarajuće interne procjene, da je poslovna banka kreditno sposobna.

6. Upravitelj SIPS-a koji namiruje dvostrana plaćanja ili jednostrana plaćanja u valutama koje nisu euro dužan je držati, ili osigurati da sudionici drže dovoljna likvidna sredstva, u skladu sa stavkom 3. u oblicima iz stavka 5.

7. Ako upravitelj SIPS-a dopunjuje sredstva iz stavka 3. drugom imovinom, ta imovina mora biti vjerojatno utrživa ili prihvatljiva kao instrument osiguranja (primjerice kreditne linije, ugovori o razmjeni ili repo ugovori) na ad hoc osnovi u slučaju neispunjenja ugovorne obveze, čak ako to ne može biti na pouzdan način prethodno ugovoreno ili zajamčeno u slučaju iznimnih ali mogućih tržišnih uvjeta. Ako sudionik dopunjuje sredstva iz stavka 3. drugom imovinom, upravitelj SIPS-a dužan je osigurati da ta druga imovina udovoljava zahtjevima navedenim u prvoj rečenici ovog stavka. Pretpostavlja se da je imovina vjerojatno utrživa ili prihvatljiva kao instrument osiguranja ako je upravitelj SIPS-a uzeo u obzir pravila i prakse odgovarajućih središnjih banaka o prihvatljivosti instrumenta osiguranja.

8. Upravitelj SIPS-a ne smije pretpostaviti da će izvanredan kredit središnje banke biti dostupan.

9. Upravitelj SIPS-a dužan je provesti dubinsku analizu kako bi provjerio da svaki pružatelj likvidnih sredstava SIPS-a iz stavka 3.: (a) ima dovoljne i ažurne informacije da bi mogao razumjeti i upravljati likvidnosnim rizicima povezanim s osiguravanjem gotovine ili imovine; i (b) ima mogućnosti osigurati potrebnu gotovinu ili imovinu. Upravitelj SIPS-a provjerava svoju usklađenost s obvezom provođenja dubinske analize najmanje jednom godišnje. Kao pružatelji likvidnosti prihvaćaju se samo subjekti koji imaju pristup kreditima od središnje banke izdavatelja. Upravitelj SIPS-a dužan je redovno testirati postupke SIPS-a za pristup likvidnim sredstvima.

10. Upravitelj SIPS-a s pristupom računima središnje banke, platnim uslugama ili uslugama u vezi s vrijednosnim papirima dužan je upotrebljavati ove usluge kada je to moguće.

11. Upravitelj SIPS-a dužan je, putem strogih testiranja otpornosti, odrediti iznos i redovno testirati dostatnost svojih likvidnih izvora radi udovoljavanja zahtjevima iz stavaka 3. i 4. Pri provođenju testova otpornosti na stres, upravitelj SIPS-a dužan je razmotriti širok raspon relevantnih scenarija, uključujući slučaj neispunjenja ugovorne obveze jednog ili više sudionika na isti dan ili na dva ili više uzastopna dana.

Pri razmatranju takvih scenarija, moraju se uzeti u obzir oblik i djelovanje SIPS-a i ispitati svi subjekti koji mogu uzrokovati značajne likvidnosne rizike za SIPS, uključujući banke za namiru, *nostro* agente, skrbničke banke, pružatelje likvidnosti i povezane infrastrukture financijskih tržišta. Prema potrebi, scenariji obuhvaćaju višednevno razdoblje.

12. Upravitelj SIPS-a dužan je dokumentirati svoje razloge za držanje i imati odgovarajuće mehanizme upravljanja u vezi s iznosom gotovine i druge imovine koju drži ili koju drže sudionici. On je dužan uspostaviti jasne postupke za izvješćivanje Odbora o rezultatima svojih testiranja otpornosti na stres i dužan je koristiti ove rezultate radi procjene adekvatnosti svog okvira upravljanja likvidnosnim rizikom i provoditi njegova prilagođavanja.

13. Upravitelj SIPS-a utvrđuje jasna pravila i postupke koji omogućuju SIPS-u da izvrši namiru financijskih obveza istog dana i prema potrebi, pravodobnu namiru unutar jednog dana i tijekom više dana nakon neispunjenja ugovorne obveze jednog ili više sudionika SIPS-a. Ova pravila i postupci moraju:

- (a) rješavati nepredvidive i potencijalno nepokrivene manjkove likvidnosti;
- (b) imati za cilj izbjegavanje vraćanja sredstava, povlačenja ili zakašnjenja u namiri financijskih obveza istoga dana;
- (c) navesti na koji način će se obnoviti gotovina i druga imovina upotrijebljena od strane SIPS-a za vrijeme stresnih događaja, u mjeri određenoj u skladu sa stavcima od 3. do 5.

(*) Smjernica (EU) 2015/510 Europske središnje banke od 19. prosinca 2014. o provedbi monetarne politike Eurosustava (ESB/2014/60) (SL L 91, 2.4.2015., str. 3).

(**) Smjernica ESB/2014/31 Europske središnje banke od 9. srpnja 2014. o dodatnim privremenim mjerama koje se odnose na operacije refinanciranja Eurosustava i prihvatljivost instrumenata osiguranja i o izmjeni Smjernice ESB/2007/9 (SL L 240, 13.8.2014., str. 28.)."

7. U članku 10., stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Upravitelj SIPS-a koji namiruje jednostrana plaćanja u eurima dužan je osigurati da se konačna namira provede u novcu središnje banke. Upravitelj SIPS-a koji namiruje plaćanja za druge SIPS-ove nastoji omogućiti tim drugim SIPS-ovima da se namire čak i u izvanrednim situacijama.”

8. Članak 13. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 13.

Opći poslovni rizik

1. Upravitelj SIPS-a dužan je utvrditi pouzdan sustav upravljanja i kontrole radi utvrđivanja, praćenja i upravljanja općim poslovnim rizicima, uključujući gubitke nastale zbog lošeg provođenja poslovne strategije, negativnih novčanih tokova ili neočekivanih i iznimno velikih operativnih troškova.

2. Upravitelj SIPS-a dužan je održavati plan ostvarivog oporavka i, osim za SIPS Eurosustava, plan redovnog prestanka rada kako je propisano člankom 5. stavkom 4.

3. Upravitelj SIPS-a dužan je utvrditi, na temelju svog profila općeg poslovnog rizika i vremena potrebnog za postizanje oporavka i/ili redovnog prestanka rada svojih ključnih poslova i usluga, iznos imovine potreban za provedbu planova iz stavka 2. Ovaj iznos ne smije biti manji od iznosa koji predstavlja tekuće operativne troškove za šest mjeseci.

4. Radi pokrića iznosa iz stavka 3., upravitelj SIPS-a dužan je držati likvidnu neto imovinu financiranu vlasničkim udjelima, primjerice redovne dionice, objavljene pričuve ili drugu zadržanu dobit, tako da može nastaviti svoje poslove i usluge kao trajnu djelatnost. Navedena imovina mora biti povrh sredstava koja se drže radi pokrića rizika neispunjenja obveza od strane sudionika ili drugih rizika iz članka 6. i članka 8. Vlasnički udjeli koji se drže temeljem međunarodnih standarda kapitala utemeljenih na riziku mogu biti uključeni radi izbjegavanja umnožavanja kapitalnih zahtjeva.

5. Imovina iz stavka 4. koja se drži radi općeg poslovnog rizika treba biti dovoljno likvidna i kvalitetna da bi bila pravodobno dostupna i mora biti odvojena od imovine upravitelja SIPS-a koja se koristi za dnevno poslovanje. Upravitelj SIPS-a mora biti u mogućnosti unovčiti imovinu koju drži radi pokrića općeg poslovnog rizika uz malo nepovoljnog utjecaja na cijenu ili bez takvog utjecaja, tako da može nastaviti svoje poslove ili usluge kao trajnu djelatnost ako pretrpi opće poslovne gubitke.

6. Upravitelj SIPS-a dužan je utvrditi održivi kapitalni plan za prikupljanje dodatnog vlasničkog kapitala ako se njegov vlasnički kapital smanji na razinu iznosa iz stavka 3. ili padne ispod tog iznosa.

7. Stavci od 3. do 6. ne primjenjuju se na SIPS Eurosustava.”

9. Članak 15. mijenja se kako slijedi:

(a) umeće se sljedeći stavak 1.a:

„1.a Upravitelj SIPS-a dužan je periodično i nakon značajnih promjena provjeriti, revidirati i testirati sustave, operativne politike, postupke i kontrole.”;

(b) umeće se sljedeći stavak 4.a:

„4.a Upravitelj SIPS-a dužan je uspostaviti djelotvoran okvir za kiberotpornost s odgovarajućim regulatornim mjerama radi upravljanja rizikom za kibersigurnost. Upravitelj SIPS-a dužan je utvrditi svoje ključne poslove i popratnu imovinu i imati na raspolaganju odgovarajuće mjere da ih zaštiti od kibernapada, da takve napade otkrije, odgovori na njih i oporavi ključne poslove i popratnu imovinu od takvih napada. Ove se mjere redovito testiraju. Upravitelj SIPS-a dužan je osigurati da ima visoku razinu svijesti o prijetnjama kibersigurnosti. Upravitelj SIPS-a dužan je osigurati trajno učenje i razvoj radi omogućavanja pravodobne prilagodbe svog okvira za kiberotpornost na dinamičnu prirodu rizika za kibersigurnost, kad god je to potrebno.”

10. Članak 16. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 16.

Kriteriji za pristup i sudjelovanje

1. Upravitelj SIPS-a dužan je utvrditi i javno objaviti nediskriminirajuće kriterije za pristup uslugama SIPS-a i za sudjelovanje u uslugama SIPS-a za izravne i, prema potrebi, neizravne sudionike te za druge infrastrukture financijskog tržišta (FMI). Upravitelj SIPS-a dužan je provjeravati kriterije najmanje jednom godišnje.

2. Kriteriji za pristup i sudjelovanje iz stavka 1. opravdavaju se sa stajališta sigurnosti i učinkovitosti SIPS-a i tržišta kojima SIPS služi te se prilagođavaju i usklađuju sa specifičnim rizicima SIPS-a. U skladu s načelom razmjernosti, upravitelj SIPS-a dužan je utvrditi zahtjeve koji ograničavaju pristup u najmanjoj mogućoj mjeri. Ako upravitelj SIPS-a uskrati pristup subjektu koji pristupa, mora to pisano obrazložiti na temelju sveobuhvatne analize rizika.

3. Upravitelj SIPS-a dužan je neprekidno pratiti usklađenost sudionika s kriterijima za pristup i sudjelovanje u SIPS-u. Upravitelj SIPS-a dužan je utvrditi nediskriminirajuće postupke da bi olakšao privremeno ili trajno ukidanje prava sudionika na sudjelovanje ako sudionik ne ispuni kriterije i javno objavljuje relevantne ključne aspekte tih postupaka. Upravitelj SIPS-a dužan je preispitati postupke najmanje jednom godišnje.”

11. U članku 17. stavci 1. i 2. zamjenjuju se sljedećim:

„1. Za potrebe upravljanja rizikom, upravitelj SIPS-a dužan je osigurati da pravila, postupci i ugovorne odredbe SIPS-a dozvoljavaju da upravitelj SIPS-a prikuplja informacije o neizravnom sudjelovanju radi utvrđivanja, praćenja i upravljanja svim značajnim rizicima za SIPS koji mogu proizaći iz sudjelovanja. Ova informacija sadrži najmanje sljedeće:

- (a) aktivnost koju izravni sudionici provode u svoje ime i u ime neizravnih sudionika razmjerno aktivnosti na razini sustava;
- (b) broj neizravnih sudionika koji provode namiru preko pojedinačnih izravnih sudionika;
- (c) količinu i vrijednosti plaćanja u SIPS-u koja potječu od svakog neizravnog sudionika;
- (d) količinu i vrijednosti plaćanja iz točke (c) u odnosu na količinu i vrijednosti plaćanja izravnih sudionika preko kojih neizravni sudionik pristupa SIPS-u.

2. Upravitelj SIPS-a dužan je utvrditi značajne ovisnosti između izravnih i neizravnih sudionika koje mogu utjecati na SIPS, uzimajući u obzir informacije iz stavka 1.”

12. Članak 21. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 21.

Ovlasti nadležnog tijela

1. Nadležno tijelo ovlašteno je:

- (a) u bilo koje doba od upravitelja SIPS-a dobiti sve informacije i dokumente potrebne za procjenu usklađenosti sa zahtjevima iz ove Uredbe ili promicanja nesmetanog funkcioniranja platnih sustava na sistemskoj razini. Upravitelj SIPS-a dužan je dostaviti sve bitne informacije nadležnom tijelu bez nepotrebne odgode;
- (b) zahtijevati od upravitelja SIPS-a da imenuje neovisnog stručnjaka radi provođenja istraživanja ili neovisne provjere djelovanja SIPS-a. Nadležno tijelo može odrediti zahtjeve u pogledu vrste stručnjaka koji se imenuju, sadržaja i obuhvata izvješća koje će se izraditi, postupanje s izvješćem, uključujući dostavu podataka i javnu objavu određenih elemenata i vremena potrebnog za izradu izvješća. Upravitelj SIPS-a dužan je izvijestiti nadležno tijelo o tome na koji način je udovoljeno određenim zahtjevima;
- (c) provoditi izravne inspekcije ili delegirati provođenje izravnih inspekcija. Kada pravilna provedba i učinkovitost inspekcije to zahtijevaju, nadležno tijelo ju može provesti bez prethodne najave.

2. ESB je dužan donijeti odluku o postupcima i uvjetima za izvršavanje ovlasti iz stavka 1.”

13. Umeću se sljedeći članci 21.a i 21.b:

„Članak 21.a

Organizacija nadzornih aktivnosti

Nadležno tijelo može vršiti trajne i/ili *ad hoc* nadzorne aktivnosti radi procjene usklađenosti upravitelja SIPS-a sa zahtjevima određenim u člancima 3. do 21. ili radi promicanja nesmetanog funkcioniranja platnih sustava na sistemskoj razini.

Članak 21.b

Povjerljivost

Povjerljive informacije koje je upravitelj SIPS-a razmijenio s nadležnim tijelom mogu biti razmijenjene unutar Europskog sustava središnjih banaka (ESSB). Članovi ESSB-a dužni su s takvim informacijama postupati kao s povjerljivim informacijama, u skladu s obvezom čuvanja profesionalne tajne propisane u članku 37. stavku 1. Statuta ESSB-a.”

14. Članak 22. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 22.

Korektivne mjere

1. Kada upravitelj SIPS-a ne postupa u skladu s ovom Uredbom ili kada postoje opravdani razlozi za sumnju da upravitelj SIPS-a ne postupa u skladu s ovom Uredbom, nadležno tijelo dužno je:

- (a) obavijestiti u pisanom obliku upravitelja SIPS-a o prirodi postupanja protivno Uredbi ili sumnji na postupanje protivno Uredbi; i
- (b) dati upravitelju SIPS-a mogućnost da bude saslušan i dostavi obrazloženje.

2. Uzimajući u obzir informacije koje dostavi upravitelj SIPS-a, nadležno tijelo može izreći korektivne mjere upravitelju SIPS-a radi ispravljanja postupanja protivno Uredbi i/ili izbjegavanja njihova ponavljanja.

3. Nadležno tijelo može naložiti korektivne mjere neposredno nakon što utvrdi da je postupanje protivno Uredbi dovoljno ozbiljno da zahtijeva neposredno djelovanje. Nadležno tijelo dužno je obrazložiti svoju odluku.

4. Nadležno tijelo koje nije ESB, dužno je izvijestiti ESB o svojoj namjeri izricanja korektivnih mjera upravitelju SIPS-a bez nepotrebnog odgađanja.

5. Korektivne mjere mogu se izreći neovisno od sankcija ili istodobno sa sankcijama izrečenim na temelju Uredbe Vijeća (EZ) br. 2532/98 (*).

6. ESB donosi odluku o postupku koji treba poštovati ako se izriču korektivne mjere.

(*) Uredba Vijeća (EZ) br. 2532/98 od 23. studenoga 1998. o ovlastima Europske središnje banke za izricanje sankcija (SL L 318, 27.11.1998., str. 4.).”

15. Članak 23. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 23.

Sankcije

U slučaju povrede ove Uredbe, ESB može izreći sankcije. Te sankcije moraju biti u skladu s Uredbom (EZ) br. 2532/98 i Uredbom (EZ) br. 2157/99 Europske središnje banke (ESB/1999/4) (*) ESB je dužan donijeti odluku o metodologiji izračuna iznosa sankcija.

(*) Uredba (EZ) br. 2157/99 Europske središnje banke od 23. rujna 1999. o ovlastima Europske središnje banke za izricanje sankcija (ESB/1999/4) (SL L 264, 12.10.1999., str. 21.).”

16. Članak 24. zamjenjuje se sljedećim:

„Članak 24.

Provjera

Upravno vijeće dužno je provjeriti opću primjenu ove Uredbe najkasnije dvije godine nakon datuma njezina stupanja na snagu, a nakon toga svake tri godine i procijeniti je li ju potrebno izmijeniti.”

Članak 2.

Završne odredbe

1. Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.
2. Upravitelji SIPS-a koji su bili obaviješteni o odluci Upravnog vijeća u skladu s člankom 1. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 795/2014 (ESB/2014/28) prije stupanja na snagu ove Uredbe imaju godinu dana od dana stupanja na snagu za usklađivanje sa zahtjevima utvrđenim ovom Uredbom, osim za zahtjeve određene u članku 1. točkama 5. i 6. u odnosu na koje će imati 18 mjeseci.
3. Upravitelji SIPS-a koji su obaviješteni o odluci Upravnog vijeća u skladu s člankom 1. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 795/2014 (ESB/2014/28) nakon stupanja na snagu ove Uredbe imaju godinu dana od dana obavijesti za usklađivanje sa zahtjevima utvrđenim ovom Uredbom, osim za zahtjeve određene u članku 1. točkama 5. i 6. u odnosu na koje će imati 18 mjeseci.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u državama članicama u skladu s Ugovorima.

Sastavljeno u Frankfurtu na Majni, 3. studenoga 2017.

Upravno vijeće ESB-a

Predsjednik ESB-a

Mario DRAGHI
